DISSERTATIO INAVGVRALIS MEDICA
SISTENS CASVM

DE METV HYDROPISEOS
MATVRE CVRANDÆ,

QVAM
PROPITIO NVMINE ADJUVANTE
RECTORE VNIVERSITATIS AC PRO-CANCELLARIO,
IRO MAGNIFICO, MAXIME REVERENDO, PRÆNOBILI, AMPLISSIMO ATQVE CONSVLTISSIMO
DOMINO
HRISTOPHORO IGNATIO DE GVDENVS, J. V. D.
SIGNIS ECCLES. COLLEG. S. SEV. CAN. CAP. ET SCHOLAST. EMINENT. AC CELSISS. PRINC. ELECTORIS MOGVNT. CONSIL. ECCLESIAST. EJVSDEMQVE PER THVRING. IN SPIRIT. SIGILLIFERO,
IN ALMA AC PERANTIQVA HIERANA
NDVLTV GRATIOSO AMPLISSIMÆ FACVLTATIS MEDICÆ
SVB PRÆSIDIO
N. HIERONYMI Ludolff/
PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS,
ONSILIARII ET ARCHIATRI ELECTORAL. MOGVNT. FAC. MED. ET PHILOS. ASSESS. ORDIN. N. N. CHYMIÆ ET MATHEM. PROF. PVBL.
N. PATRONI, PROMOTORIS ET HOSPITIS SVI COLENDISSIMI
PRO GRADV DOCTORIS MEDICI
ET PRIVILEGIIS ATQVE IMMVNITATIBVS ANNEXIS
RITE IMPETRANDIS
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTET
O. CHRISTOPH SCHVCHMANN, *Ziegenrückens.*
AVTOR ET RESPONDENS,
DIE JVNII ANNO M DCC XXV.
IN AVDITORIO MAJORI, COLLEGII MAJORIS, HOR. CONSVET.

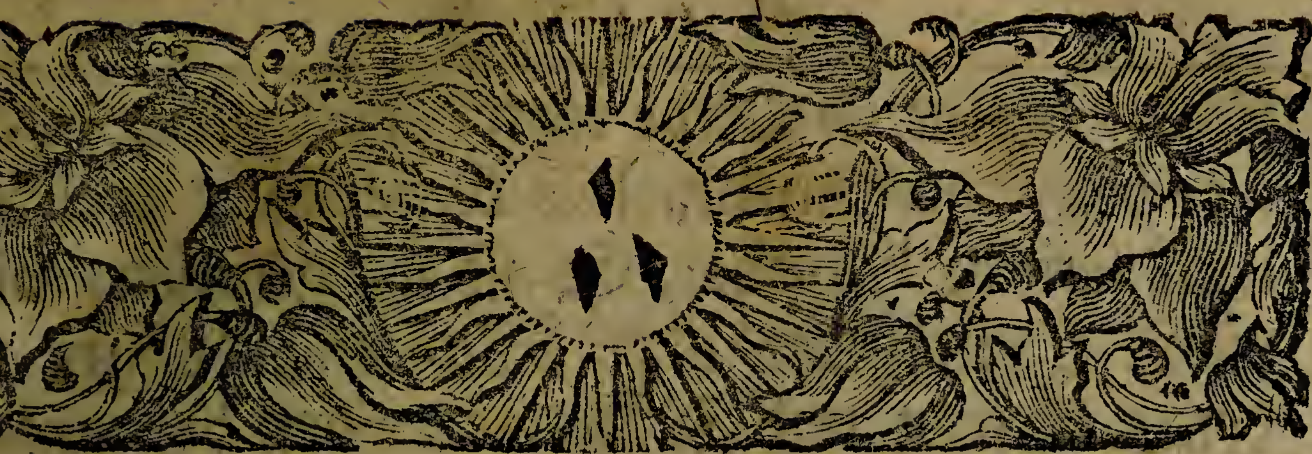
ERFORDIÆ, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

DEO TRINO

PARENTIBVS HONORATISSIMIS PROXIMO AMANDISSIMO

ET

AMICIS AMICISSIMIS

HISTORIA CASVS.

Ulier ætatis 46. annorum, maritata per 22. annos, liberis gaudens 7. temperamenti phlegmatici, & ſubtumidæ corporis ſuperficiei, valde meticuloſa, & terrori, & iracun-
a ſubinde facile obnoxia, potui tenui aſueta,
tæque ſedentariæ dedita, poſtquam ante 6.
nnos ultimam prolem peperit, die 8. fluenti-
us adhuc lochiis, incendium repente exortum
ſe audit & hinc magno terrore afficitur, ita
: fere neſciret, quid faceret, ſentiens hinc ſta-
m palpitationem cordis, & motum circa re-
onem iſtius prorſus peculiarem: Als wenn

 ſichs

sichs wie eine Gallerde regte: Percipiens quoque brevi post in brachiis & pedibus decubitum seri & lymphæ, Es ist ihr gewesen / als wenn Quecksilber oder Wasser-Tröpffgen in denen Armen und Füssen von oben biß unten an inwendig hinunter lieffen / ita ut spatio viginti quatuor horarum tumor œdematosus in manibus æque ac pedibus apparuerit, qui etiam majus & majus incrementum sumsit cum debilitate artuum, doloribus eorundem vagis, lenioribus tamen, appetitu debili, lochiisque abhinc emanentibus, neque postea & hucusque mensibus non amplius fluentibus, à quo malo vero hæc mulier spatio 4. hebdomadum tunc temporis debite fuit liberata & curata, remanente tamen subinde habituali palpitatione cordis. Hoc anno vero 1725. circa finem hyemis in itinere suscepto infrigidationem manuum & pedum, aliaque incommoda perfert, metu, terrore & ira subinde afficitur, potum frigidum sæpius admittit, & interea successive tumorem circa talos pedum rursus experitur, vesperi cumprimis apparentem, & mane rursus evanescentem, quem, licet

post

postquam illa domum redierit, successive in
pedibus auctus fuerit, illa tamen negligit, con-
fidens naturæ, & reputans, hoc malum, sicuti
olim, ita & nunc facile & vel sponte recessu-
rum esse. Interea inter 8. hebdomadas, pra-
vo cumprimis diætæ regimine adhibito, &
remediis domesticis solum admissis, tumor in
pedibus magis magisque excedit, neque noctu
amplius penitus recedit, totos pedes occupat,
mollis equidem, digiti impressioni cedens &
brevi temporis momento rursus protuberans,
inopinato vero magis magisque ascendens, ita
ut universa corporis & faciei imprimis super-
ficies tumidior & gracilior reddatur, cumpri-
mis circa oculos, & facies mirum in modum
palleat. Urina parcius, quam olim, profluit,
insigniter tincta, rubicunda nonnihil, sedi-
mentum crassum, rubicundumque scorbuti-
cum deponens, supervenit difficilior respira-
tio sub incessu paulo concitatiori vel scalarum
ascensu, recurrente rursus palpitatione laudata.
Appetitus ad esculenta est valde debilis & a pa-
stu dolor ventriculi compressivus oboritur, ad
potum vero est intensus, membra omnia sunt

gravia cum totius corporis laſſitudine ſucceſſiva. Conſilio Medico itaque opus eſt maturè.

RATIO INSTITVTI.

Quoniam mos conſuetus & hucusque laudatiſſimè nunquam interruptus exigit, ut pro honoribus in medicina ſupremis rite adipiſcendis Diſſertationem Inauguralem habeam, multa equidem mihi oborta ſunt themata, quæ mihi arriſerunt, inter ea vero vel maxime placuit *Caſus præfixus de metu hydropiſeos mature curandæ*, a Celeberrimo quodam Medico mihi communicatus, cujus reſolutionem atque evolutionem meditari eo lubentius ſuſcepi, quo magis me nunc ad praxin clinicam tanquam Medicus Practicus accingere teneor: Jam vero Hydropiſis eſt affectus, inter quamplurimos morbos facile princeps, juxta iſtud vulgare: *Hydrops, quartana, medicorum ſcandala plana:* Adeoque haud incongruum erit, ſi vires meas tentem atque experiar, quomodo ejusmodi malo, dato caſu, juxta mea poſita fundamenta & concepta principia, ſit contraeundum, quibus cauſis reſiſtendum, quæ ſym-

ymptomata tollenda, quibus remediis & ſtirps
c radix totaliter evellenda. Quem enim ad
nodum DVX BELLI ante bellum & armis &
nilite eſſe debet inſtructus, nec minus noti-
â debitâ, quî in omni eventu hoſtis ſit vin-
endus, arcendus, depellendus, ita Medicum
uoque antea oportet prolixe noſſe, quid ſit
ciendum, ut q. f. p. ſemper juvet, nunquam
oceat. Faxit SVPREMVS OMNIVM RE-
VM ARBITER AC MODERATOR, ut per
uam Gratiam atque Clementiam in praxi mea
Medica nunquam noceam, ſed ſemper juvem,
t ſim in conſiliis & remediis dandis nun-
uam non cautus & circumſpectus, ut curem
itò, cito & jucundè: IDEM quoque, jam
ræſertim, ex alto vires largiatur, ut Benevolo
ectori, cujus benevolentiam mihi debitiſſimè
pero, in ſequentibus lineis condignam & con-
nnam præbeam

CASVS PRÆFIXI EVOLVTIONEM.

§. 1.

Icuti ex *ungue Leonem*, ita in præſenti caſu me-
tum hydropiſeos mature curandæ, ſequen-
tia ſatis evidentia *criteria diagnoſtica* innuunt:
1. Tu-

1. Tumor pedum œdematoſus circa talos in princip
& dein per univerſos pedes ſe extendens, hoc ann
de novo demum exortus, omni procul dubio ab i
frigidatione manuum & pedum in itinere dependen
frigido potu, metu, terrore & ira quoque ſuum ſym
bolum conferentibus, qui ſucceſſive magis magisqu
auctus eſt, & propter neglectum confirmatus, null
adhibitis debitis remediis, & admiſſo pravo diæt
regimine, majus indies incrementum ſumens; Præ
terea noctu haud amplius penitus recedens, totos p
des occupans & inopinato magis magisque aſce
dens, cum univerſa corporis & faciei cumprimis ſ
perficie tumidiore & graciliore reddita, circa ocul
præſertim, facieque mirum in modum palleſcen
2. Urina parcius, quam olim profluens, inſigniter ti
cta, rubicunda nonnihil, ſedimentum Craſſum ru
cundum deponens. 3. Vero in hoc ſtatu ſignum H
dropiſeos futuræ pathognomicum eſt difficilior reſ
ratio, ſeu dyſpnœa ſub inceſſu paulo concitatiori & ſ
larum aſcenſu eveniens, cum cordis palpitatione.

§. II.

Qvalis vero futura ſive metuenda ſit ſpecies H
dropiſeos, non æquè determinari hoc in caſu pot
ſed experientia omnium rerum Magiſtra teſtatur,
ſimili conſtitutione p. n. corporis, nunc anaſarca
nunc leucoplegmatiam, nunc hydropem aſcite
nunc pectoris hydropem oriri, pro vario nimir
ſubſequo & ſuperveniente decubitu materiæ pecc
tis & abundantis Seroſæ, vel debilitate majori vel

r

ori hujus vel illius partis, unde ratione hujus æque
:, quoniam cura omnium hydropiſeos ſpecierum
ı plurimis ſimilis eſt, mihi licitum erit, non ſolum
unc caſum attingere, ſed paulo latius quoque ideam
ariarum hydropis ſpecierum ratione *nominis æquæ ac*
i depingere.

§. III.

Ratione *nominis Hydropiſis* eſt vocabulum origine
ræcum, Latinitate donatum, hydrops, Latinis ipſis,
qua intereus, dictum: Græcis itaque ὑδρώπισις, ὕδρωψ &
ὑδερ☉ audit. Et vocabulum ὕδρωψ ab *Hippocrate Noſtro*
oo tripliciter ſumitur 1.) pro aqua, vel ſeroſo humore,
ro vel lympha hodie dicta *in l. 4. de morb.* inquiente
læ vero ſunt pituita, ſanguis, bilis & aqua, in Græco tex-
t: ὕδρωψ. & *l. 2. de morb.* ὕδρωψ, Aqua, effluit aliquan-
ılum purulenta. 2.) pro homine hydropico, in *l. de*
ntern. affect. Et *craſſam urinam reddit, qualem hydrope*
borantes. 3.) ipſi ſignificat affectum p. n. in quo *corpus*
quoſo humore abundat, illudque in tumorem extollitur, un-
e ſtatim ſecundum hunc Noſtrum Dictatorem ſequi-
ır, tympanitem, ſibi relictam, non eſſe proprie hy-
ropem, cum ibi diſtentio a flatibus potius oriatur,
uæ merito jure dicitur die Windſucht. Contra ve-
) *hydropis nomine* recte inſigniri *Cachexiam ſeroſam,*
naſarcam, Leucoplegmatiam, hydrocephalum, hydropem
ectoris, pericardii, hydropem aſcitem, uteri, & hy-
rocelen, *hydropem manuum & pedum,* utpote inquibus
nnibus revera eſt aqua: Germanis recte hydrops
citur die Waſſerſucht.

B §. IV.

§. IV.

Ratione rei vero *hydropiſis* eſt tumor *p.n. aquoſus* & mollis, nunc in habitu corporis unius vel plurium partium, nunc in cavitate abdominis, capitis, pectoris, pericardii, uteri, ſcroti, artuum exteriorum compertus, ab aquarum ſive humorum ſeroſorum p. n. collectione & ſtagnatione, & hinc ſubſequa extravaſatione, cum adjuncta majori vel minori acrimonia, partes hinc inde rodente in quibusdam, cum fluctuatione interdum.

§. V.

Generis loco ſtat tumor p. n. in hoc enim conceptu generali optime convenit cum aliis quoque tumoribus, ubi tamen ab alia cauſa materiali, & non ab aqua partium fit diſtenſio. *Differentiam* autem *ſpecificam* reliqua definitionis verba in §. ant. innuunt, ut videamus, quomodo hydropes varii tum a ſe invicem tum ab aliis morbis, ſint diſtingvendi.

§. VI.

Sic *hydropici differunt*, vel maxime a nimis obeſis, ſive corpulentia nimia laborantibus, in iis enim aqua ſtagnat & mollities eſt, in his potius particulæ γλισχϱαὶ ſalino-ſulphureæ, ſangvinis copia, præter modum & ultra vires, tumorem p. n. corporis cauſantur unde videndum probe, ne obeſi nimis interdum pro hydropicis habeantur, quo de vid. Hœchſtedterus Dec. 10. p. 418. Multo minus hydropicæ conveniunt cum gravidis, ſiquidem in illis, aqua in abdomine vel utero, præter naturam eſt collecta, in his vero tumor eſt

lau

audabilis, a concepto & præsente fœtu exortus: In
llis inferior abdominis regio intumescit, mammæ ve-
o detumescunt, & tumor undique æqualis & mollis
nagis, in his tumor abdominis sursum ad præcordia
ersus tendit, magis inæqualis est & durior. In illis
olor faciei est pallidus, ad livorem inclinans, vel li-
idi ipsi oculi, in his vero & color & vigor oculorum
ræsens est. In illis gravitas membrorum & totius
epe corporis lassitudo, in his non item: Quod si aqua
uctuatione se simul manifestet & sitis urgeat, & uri-
a tinctura rubicunda, sedimento crudo, rubicundo
scorbutico turgeat, magis magisque præsentia hy-
ropis innuitur. Interim cautissime est proceden-
um, quoniam possibile est, ut in intemperie phleg-
natica & cachexia simul conceptionem fieri posse non
epugnet, unde sæpe decipiuntur medici, ut, dum mo-
is fœtus non apparet, pro sola hydropica talem ha-
eant & tamen experiantur etiam inter curam fœtus
erfecti exclusionem, vel metum abortus, vel abor-
um ipsum. In nostro præfixo casu non esse suspicio-
em fœtus, ex eo patet, quia menses jam ante 6. annos
nanserunt, nec hactenus redierunt, & tumor præ-
rtim, in casu descriptus, mollis & œdematosus, tam
leriter per totam corporis superficiei compagem
ansierit.

§. VII.

Sic *hydropici differunt* quoque interse invicem, tam
tione partis affectæ, quam aliarum circumstantia-
m varietate, quare si vel centum hydropicorum ca-
s & observationes compares, vix tamen unum & al-

terum in omnibus deprehendes æqualem; Und fluunt variæ hydropiseos differentiæ ac species: Un de hydrops est vel *universalis* vel *particularis*: Ille est quando in pluribus corporis aut superficiei partibu apparet, sicuti est 1. *Cachexia* serosa, recte primus hy dropis gradus, sive principium, dicta, *metus*, alias & a me, *hydropiseos* audiens, siquidem in descripto casi reperienda & in §. 1. repetita symptomata satis in nuunt & Cachexiam confirmatam præsentem esse, & metuendam nunc proximius ulteriorem tumoris hu jus aquei excretionem i. e. ulteriorem hydropis gra dum subsequaturum. 2. *Anasarca*, quando univers corporis & faciei superficies magis tumida & exalta ta redditur, magis mollis, & in superficie brachii, pe ctoris, dorsi, abdominis tactui cedens & a compressio ne foveam relinquens, 3. *Leucophlegmatia*, quæ a prio ri colore magis albo & palliditate intensa, a pitui viscida alba, cum sero sive aqua extravasata conjun cta, exortum ducens. Hic vero sive *particularis* e quando peculiarem corporis partem occupat, pro pa tium varietate, quas affligit, nomen sortitus; Ita aqua coacervatur in capite, exoritur *hydrocephalus*, si pectore, hydrops pectoris, si inscroto, hydrocele, abdomine, ascites, in utero, hydrops uteri, in pec bus vel manibus, *œdema pedum vel manuum*; Nec im munes sunt aliæ partes & cavitates: Sic exemplu *Horstius in observat.* affert de aquis copiosis, in omen bursa conclusis, non tantum bursam istam, sed abd men quoque insigniter tumidum reddentibus: *Meckreeus in observ. Chirurg.* recenset aquas in ipsa p

riton

ritonei duplicatura conclusas, speciem ascitidis producentem.

§. VIII.

Subjectum sive *partes affectæ*, in quibus hæc tragædia luditur, sunt laudatæ partes, in quibus hæc aqua superflua, stagnat atque subsistit, vel universaliter magis vel particulariter, in antecedenti §. & def. jam nominatæ: Licet vero operæ esse videatur jam recensere singulas quoad peculiarem suam constitutionem, situm, nexum, ordinem, ductus, & ita porro, anatomice, ob præclusionem tamen temporis easdem ex Anatomia supponere cogor, ad doctrinam de Causis potius me conferens.

§. IX.

Causa immediata & *proxima*, sive efficiens, est aquarum sive serosorum humorum, in dictis partibus p. n. collectio, stagnatio, & hinc subsequa extravasatio, quæ non potest non inde tumorem talem aquosum inducere, siquidem tonus, sive debitum & connatum robur partium læditur, pars affecta inde intumescens, in hydrope equidem subito oborto, sæpius tensa & dura apparet, propter aquosum vero principium deinde laxatur successive magis, magisque, nisi tympanitis & flatus superveniant, aut comites sint.

§. X.

Causam mediatam, sive *antecedentem* constituunt, chylificatio & sangvificatio depravata, aut vitiata; qualis enim chylus, talis sangvis, qualis sangvis, tales sunt reliqui humores, talis ipsa sanitas, vel vice versa, corporis & ejusdem partium p. n. constitutio: Ori-

B 3 tur

tur vero ista prava chylificatio vel sangvificatio a fermenti in ventriculo vel in intestinis contenti debilitate, defectu majori vel minori, qualitatibus constitutivis naturalibus deficientibus, vel a Calore innate ventriculi & intestinorum descifcente, a laxitate fibrarum & pororum causata majori, a cruditatibus & reliquiis vitiosis in ventriculo atque intestinis contentis, quibus præsentibus neque digestio alimentorum in ventriculo fieri debita, neque chylificatio subsequ solita fieri potest, unde chymus in ventriculo, & chylus in intestinis haud debite præparantur, sed potius similibus in subjectis in vappam viscidam, aquosam mucosam & putredinalem, coloris vividi in lividum rubri in pallidum, manifestum indicem, transeunt, & hinc crudior non nisi, & serosior, quam par est, chylus, delicatissimum Venarum lactearum, receptacul communis, Pecquetiani dicti, ductus thoracici, ipsa rumque arteriarum & venarum, genus transilit. Interea in laudatis vasis lacteis & mesenterio ipso, fiun remoræ atque obstructiones, subsequuntur rupturæ ut crudiores particulæ eo facilius transire possint (quod assertum confirmant rosiones & erosiones cutis in hydropicis facile fientes, & quod sentiant in superficie facile & in momento quasi assumpta acria piperata, calida, irritationem, titillationem causari: Chylificationem vero pravam, hujusque chyli communicationem in sangvine presso pede insequitur pessima sangvificatio, per superius dictam regulam, in praxi observatam, ac ratione approbatam: *Quali chylus* &c. unde fluit provido amne cachexia, profun

dif

iſſimum ſeroſorum affectuum pelagus, ſicuti enim ex
ninima ſcintillula maximum incendium oriri poteſt,
ta ex Cachexia, ni mature eidem obviam eamus, tru-
ulentiſſima hydropis ſpecies ſequi poteſt, haud raro
quoque, *teſtantibus Actis Medicis*. ſecuta.

§. XI.

In ordine cauſarum *cauſæ procatarcticæ*, ſive *remo-
e* ſuccedunt: *Naturales*, *Nonnaturales*, & Præternatu-
ales. Inter naturales primum locum obtinet tempe-
amentum phlegmaticum, facilius ſtaſibus ſeri æque
c ſanguinis auſcultans, quale fuit in caſu allato; Cæ-
erum minime repugnat, etiam in reliquis tempera-
ientis ob malum diætæ regimen & fuſionem hu-
iorum præternaturalem, ſimile malum oriri poſſe.
ecundum, dum fæminæ ſunt frigidiores & ſeroſio-
s, ſervat ſexus ſequior, facilius hoc malo tentatus,
perientia confirmante, quod fœminæ, præ viris ſæ-
us & frequentius, ob non fluentes, obſtructos vel
nanentes menſes, ad minimum tumore œdematoſo
dum & cachectica facie, & cachectico-habitu totius
rporis vexentur. Senes porro ſunt frigidi atque
roſi, unde exordine naturæ hæc ætas magis huic
alo eſt obnoxia. Regio ſive clima potius promi-
ie ſe habet & maxime erit attendendum vitæ genus.
ide ſequuntur nunc pro cauſis non naturalibus ſex
s non naturales: Aer frigidus præter modum ad-
ſſus in manibus & pedibus haud raro œdema pe-
m & manuum cauſatur, quod malum hinc facile
ſt perniones ſequitur: Idem ad hydropem vel ma-
ne diſponit, ſi in æſtu ſolis aut exercitio & incale-
ſcen-

ſcentia corporis ſubito admittatur; Potus quoque crebrior & copioſior, frigidus & tenuis, in æſtu præſertim febrili, poſt balneum, aut quavis excedenti corporis incaleſcentia, viſcera abdominis nimis frigid: reddit, noctu præſertim continuatus, aut ante meridiem aſſumtus, hydropem ſubitaneum infert, ſicuti intemperantia ebrioſa quæcunque, vinum ipſum generoſum & 🜄 quoque nimius abuſus colliquationem humorum nimiam inducunt, & lymphæ acrimoniam augent, cumprimis ſtimulant ad ſitim, unde multum bibere coguntur, unde fermentum ventriculi abluitur, fibræ ſtomachi fiunt laxiores & flaccidiores æque ac in inteſtinis, cruditates in ſtomacho augentur, nutritionis opus læditur, obſtructiones producuntur. Motus deficiens, ac vita ſedentaria, plurimum heic faciunt. Motus quoque excedens & excaleſcentiam corporis cauſans, ſuperbibita frigida, nocet. Terror, metus triſtitia, ſtaſibus humoru facile anſam præbent, contra ira reſolutionem & fuſionem cauſatur, & potu in ſuper adſumpto, ſimiles quoque hydropis ſpecies adducere valet. Somnus nimius ſtatui cachectico quoque favet: Die ſo viel ſchlaffen, ſehen öffters ſehr dünſtig aus. Et vigiliæ protractæ cruditates pariunt, felicem malorum horum matrem; Agmen claudant vel nimiæ excretiones, cumprimis per alvum: de artificialibus notat *Poterius Cent.* 2. c. 29. Leucophlegmatiam & aſcitem a variis catarcticis male adhibitis crebrioribus aut fortioribus exortam. Idem valet de non naturalibus, & præternaturalibus, alvi, e. g. profluvio diuturno, ptyaliſmo diuturno & pertinaci, dy-

en

nteria, ipſo veneris quoque abuſu: Vel deficientes
xcretiones urinæ, & tranſpirationis inſenſibilis. Res
ræternaturales innumeræ ſunt huc referendæ: Ex
itio viſcerum primo loco ſtant renes, p. n. affecti,
xulcerati, debilitati, obſtructi, officio ſuo minus de-
ite perfungentes, excretionem urinæ ſufficientem,
. e. aſſumptis reſpondentem, minus præbentes: Ex-
nde enim certum prognoſticum Potatores ſibi for-
nare valent, ſi neque ſufficienter mingunt, neque ſu-
ant, ſe evaſuros eſſe hydropicos: Porro ex vitio a-
orum viſcerum nobiliorum oritur hydrops a ven-
riculi debilitate, inteſtinis flaccidioribus, hepate, lie-
e, meſenterio, utero &c. male affectis, ſcirrhis in
landulis meſenterii, hepate, liene, ulcere meſente-
i, vulnere hepatis, indiſpoſitione pulmonum, em-
yemate, ſputo cruento, ipſaque phthiſi. Porro va-
i alii affectus p. n. tam chronici, quam acuti ipſi,
oſt ſe relinquunt hydropem hunc vel illum: Sic fe-
res intermittentes chronicæ, inprimis quartanæ diu-
rnæ, male curatæ, ob potum in paroxyſmo nimis
opioſe admiſſum, & ipſæ ardentes interdum ob ſi-
ilem cauſam, & continuato præſertim copioſiori
otu poſt febrem œdemata, tumores ſeroſos, ipſam-
ue hydropiſin inducunt! Sic aſthma tam humoro-
m quam convulſivum, confirmatum, & orthopnœa
æſertim, poſt ſe trahunt ordinario fere hydropem.
a icterus flavus ac niger, ſanguis p. n. vel retentus,
l ultra modum excretus, ſuppreſſæ hæmorrhoides,
enſtrua conſueta ante tempus ſuppreſſa, hæmorrha-

C giæ

giæ quoque nimiæ metum hydropiſeos, vel hanc ipſa
cauſantur, & ita porro.

§. XII.

Quænam autem cauſæ ex his in præfixo caſ
concurrerint, facile ex hiſtoria ipſa applicari ac ſup
pleri poteſt. Hic potius inquirendum, unde depen
deat hoc, quod hæ cauſæ naturales, nonnaturales &
præternaturales, licet in aliis quoque ſubjectis ſimil
bus viſis præſentes ſint, & in majori quidem ſæp
gradu obſerventur, hydropem tamen non æque cau
ſentur, & vice verſa, quod is, qui non tam eſt ſtrenuu
potator, quam alius, qui præ alio diætæ regimen me
lius obſervat, qui etiam haud patitur recenſitos tan
tos affectus, nihilominus tamen citius hydropem ſen
tiat; Hoc in robore majori vel minori naturæ, diſpo
ſitione totius corporis, vel certarum ſolum partium
peculiari, idioſyncraſia, olim forte cauſata læſion
quadam partium affectarum, licet ſæpe patientibus d
eadem haud amplius conſtet, earundemque major
vel minori debilitate eſt quærendum: In noſtra ægr
cumprimis tumores œdematoſi in manibus & pedi
bus ante 6. annos fuere, unde debilitatis his partibu
ſemel, facile, cauſis ſufficientibus & diſpoſitione cor
poris faventibus, iidem recurrere & metus hydropi
ſeos ipſe ſupervenire potuere.

§. XIII.

Prognoſis in omnibus hydropis ſpeciebus a conſ
deratione cauſæ remotæ & conſtitutione viſcerum ab
dominis, imprimis renum, a tempore durationis ma
jor

ris vel minoris, aliisque circumſtantiis determina-
r: In genere dicendum, omnem hydropem eſſe
ericuloſum ſatis, de quibusdam autem majus adhuc
ericulum prædicere valemus: Sic juxta *Hipp.* hy-
rops ex febri, præprimis acuta, mali ominis eſt, quo-
am vires valde ſunt fractæ & viſcera debilitata, id
uod judicandum, ſi talis affectus cuicunque alii mor-
graviori ſuperveniat. Si tuſſis gravis quoque ac-
eſſerit, malum eſt ſignum, niſi hæc a catarrho, pro-
er aeris e. g. mutationem ſuperveniente, dependeat,
convulſiones ſuperveniunt, lethale eſt malum: ſi
ſceſſus & ulcera adſint interius atque exterius, faci-
propter inſignem acrimoniam & copiam ſeri de-
rpati ſphacelus oboritur: Si color p. n. & febris
æſertim colliquativa ſuperveniat, difficultas adeſt
randi, temperatiora enim remedia poſtulat febris,
lidiora alias hydrops. Si dejectiones nigræ obo-
untur citra aſſumptionem Medicamentorum Mar-
lium, lethale eſt. In præſenti caſu ſpem curatio-
s concipere poſſumus ex eo: quod ante 6. annos
dемate ſit liberata ægra, quod a commiſſo errore
ætæ malum obortum, a cauſis nonnaturalibus, hinc
itandis, quod non diu duraverit, adeoque nondum
veteratum malum, ubi ſpes eſt, viſcera adhuc ſatis
na & robuſtia eſſe ad ſuſtinendam curam; Licet
im urina parcior ſit & inſigniter tincta, rubicunda
nnihil, ſedimentum tamen craſſum, quod natura
nte educit, bonum effectum adhibendorum diure-
orum promittit. Appetitus debilis & dolor a pa-
, gravia membra & laſſitudo totius ab intermiſſa

ra dependent, nondum tamen est desperandum, s
curandum.

§. XIV.

Hydropisis mature, cito, citius est curanda: Conver
autem intentio in omni hydrope, & remedia conv
niunt, moderatione utrinque pro varietate circur
stantiarum instituenda. *Primaria* equidem *indica*
curativa est, ut serosi & pituitosi superflui humor
educantur: Ast, quoniam hoc absque materiæ pe
cantis morbificæ præparatione minus fieri potest,
chylificatio atque sanguificatio est depravata, hinc
quenti indicatione prius opus est: Acrimonia humoru
est temperanda & corrigenda, & interea tempor
utrinque videndum, ut chylificatio & sanguificat
depravata mutetur in bonam, viscera roborentur, i
terne & externe debita remedia adhibeantur.

§. XV.

Corrigunt & temperant: alcalina, absorbenti
terrea, tartarea, & abstersiva remedia: Oculi cancr
rum, lapides percarum, Judaicus, mater perlarum, c
rallia rubra. ♀ ⊕lat. ♀ solubilis, cremor & crysta
♀ri, ⊖ Absinth. Fumar. Cent. minor. stip. fabar. ono
Arcan. duplicat. & è liquidis: TR. ♀r. compos.
acris, arcan. ♀r. &c. quæ duabus diebus vel 3. debe
ante reliqua continuari: E. g. ℞. *Ocul.* ♋ *præp. Ma*
perlar. præpar. ⊖ *absinth. Onon. ana gr. XXV.* M. F. pulv.
mane & vesperi sumendo unam dosin, & simul R
TR. ♀*r. compos.* ʒß. *♉ dest. Succin. gt. iij.* M. Quib
adhibitis in asuetis vomitorium dari potest, aut

p

er se nausea, conatus ad vomendum, vel ipse vomi-
is urgeat: v. g. Rec. ♀. *emet. gr. iij.* ⊖ *absinth. gr. vj.*
nat. gr. ij. M. Vel purgantia sunt adhibenda, hydra-
oga cumprimis, rad. esulæ, s. extr. esul. extr. hel-
br. nigr. elater. panchymag. Croll. Cathol. Andern.
olocynth. M. P. ♀r. mag. g. g. ☿ dulc. troch. alh. re-
n. scammon. jalap. aut si mitiora p. r. n. desideren-
ir, rhab. senna, rad. gialap. mechoac. alb. &c. v. g.
ec. *Extr. panchym. Croll.* ℈ß. ☿ *dulc. gr. vij. extr. esul.*
. v. mag. g. g. gr. iij. ☍ *dest. citr. ver. gt. j. M. F. pilul.*
III. pro una dosi. vel Rec. *Spec. diaturb. c. rhabarb.* ℈j.
r. ⊕. *scammon.* ♀*at. ana gr. vij. troch. alhand. gr. j.* ☍
st. anis. gt. j. M. F. pulv. pro dosi. Pergendum est abhinc
mperantibus, corrigentibus, aperientibus, amaris,
iureticis, & martialibus cumprimis: rad. Ari. 5. a-
erient. herb. abs. commun. s. Pont. hepat. nob. fumar.
. B. ling. cervin. summit. cent. min. cichor. bellid.
gn. sanct. sassafr. cort. cost. ver. cappar. tamarisc. ci-
im. Schœnanth. croc. ♂ aper. ♀rat. pulv. cachect.
uercet. stomach. Ej. ♄ ♂l. cachect. ⊕ ♂. ♎ aper. Pœ-
ot. ☉ dulc. ⊖ dulc. cochlear. ⊖✶c. anis. vel dulc. ess. ab-
nt. s. l. comp. fumar. s. l. comp. elix. stomach. TR. laudat.
r. ♂. Zvvœlf. pomat. cydon. hellebor. ♂ vol. e. g. Rec.
♂ cachect. pulv. absorb. Wedel. ⊖ *absint. arcan. dupl. ana*
. ☍ *dest. l. sassafr. cort. aurant. ana gt. ij. M. F. l. a. pulv. n. 4.*
esperi sumendus. In subjectis robustis *sola limatura ♂is*
iri potest: Rec. limat. ♂is ℥iij. *Cinam. pulverisat* ʒij. *facchar.*
l p. o. M. F. pulv. bis in die ad ʒj. sumendus. vel Rec.
nat. ♂ ℥iij. *Cinam. acutiss. pulverisat.* ʒiij. *Cost. veri* ℈j. *M.*
fund. vin. Rhen. opt. mens. iij. stent per octo & 10.

 dies,

dies, abhinc singulis diebus bis ℥ij. bibantur, vel rel qua remedia cum hoc ▽ ♂to assumi possunt. vel Re *TR. ♂is hellebor. s. pomat.* ʒiij. *l. v. D.* binis vel trin horis 40. gt. vel. Rec. *Liq.* 🜄 *foli.* ♀*r.* ℥ß. *D.* in Vitr. d quibus inter laudata semel vel bis in die sumantur 6 gt. Interea nisi contraindicentur, singulis septimani ad minimum semel blanda laxantia sunt interpoland ex pilul. usitat. Stahl. Scherz. Glassian. Francof. ♀ Quer vel infus. Laxant. Rec. *hb. fumar. C. B. absinth. Pon ana Mj. rad. s. aperient. ana* ʒiß. *hellebor. nigr.* ʒv. *passu min.* ℥ij. *fol. senn. s. s.* ℥j. *rhabarb. elect.* ℥ß. *agar. trochis* ʒj. *Cort. aurant. Citr. ana* ʒij. *cost. ver.* ℈j. ⊖ ♀r. ʒij. M conc. cont. g. m. affunde ▽ mens. j. stent per ☌ & ℘ filt & exprim. capiatur tertia p. vel dim. & altero die re petatur, si opus sit. Potus medicatus quoque sit: Si vino, si admitti potest, indendæ sunt hb. rec. C. B abs. Pont. scord. heder. terrest. pimpin. flor. Cen min. &c. Cerevisia sequentibus medicata reddi potest Rec. *rad. armor. galang. enul. fœnic. ana* ℥j. *hb. menth. sal absinth. rosmar. Card. B. lingu. cervin. ana Mj. cent. min p. vij. bacc. junip.* ℔iij. *Cinam. Caryoph. ana* ℥ß. M. c. c. g m. D. in ch. S. Pischel zu einem halben Eymer Kräu ter-Bier. Quibus adhibitis, & pro rei & circumstan tiarum exigentia variegatis, aliisque necessariis inter polatis, diuretica magis cumulari possunt: Rec. *TR* ♀*r. comp.* ʒvj. ☍ *dest. succ. therebinth. ana gt. iij. Cinam gt. ij. M.* D. in vitr. 40. 50. & 60. gt. bis in die. Vel Rec ♌ *carm. de tribus* ℥ß. ♌⊖✶*c. dulc. s.* ⊕ *dulc.* ℈ij. *M. D* 30. f. 40. gt. Rec. TR. nephrit. Amelung. f. Rhod. Wedel. ℥ß. D. gt. 30. f. 40. sæpius, pro euphoriæ tamen

sem

nper heic respiciendæ, cancellis. Rec. *Malvat. junipe-* ,℥j. D. gt. 60. & 80. In robustioribus: Rec. ♎ *there-* *nth.* ʒiij. *D.* 20. 25. 30. gt. successive ascendendo, vel Rec. *ls.* ♁*r. thereb. vel junip.* ʒij. D. gt. X. XV. XX. In omni- s autem respiciendum, ut tonus & robur ventriculi nservetur & augeatur per aromatica, stomachica, ro- rantia, speciatim trageas aromaticas in mensa adhi- ndas, & sic cum DEO & die bene cedet opus. Sudor oque in quibusdam subjectis est suadendus, impri- is per balneum Lacon. sed in ascite exulet.

§. XVI.

Remedia externa quoque in tumoribus œdemato- manuum & pedum adhibenda mature: ♎ theriac. at. 🜄at. additis ♎ lumbr. volat. formic. C. C. ⊖★c. . Frictiones frequenter per pannos calidos, vel per cutiam deorsum versus optime conducunt. Plan- pedum, abdomini asciticorum & scroto tumefacto . chelidon. major. aut geranii Rhobertian. contusa, l. & fol. rec. bardan. petros. rec. flor. samb. ebul. am. fol. laur. rad. & succus cucum. asinin. bryon. r. sacculi ex furfur. decoct. stercor. caprill. columb. bubul. cataplasmata ex rad. hb. flor. laudatis in ▽ v. par. c. 🜄 irrorata, inunctiones per olea aromati- aut unguenta de arthanita, Agrip. inserviunt, in ite verò, vel hydrope pectoris, aut scroti, si omnia il juvent, paracenthesis tentanda.

§. XVII.

Quoad diætam ea talis sit, quæ malo adversetur, nsuetudo tamen & reliquæ circumstantiæ subjecti cujus sunt respiciendæ. Aër sit temperatus, cibi

eupe-

eupepti, aromatiſati, quantum ſatis, non crudi, potu
ſit moderatus & per intervalla medicatus; non ver
penitus denegandus, alias enim ſerum ſubſiſtens m
gis ſtagnaret, unda enim undam pellit & acrimon
non reſolvi poterit, motus corporis q. ſ. p. augend
ambulatione, ſaltatione, equitatione, aut ſi hæc v
non, vel difficulter admodum inſtitui poſſit, arti
cialibus mediis, in motu enim conſiſtit vita & ſan
tas, ſomnus nimius præcaveatur, & vigiliæ quoq
nimiæ, excretiones ſerventur & ſi deficere velint, d
bite promoveantur, animi tandem pathemata mod
rentur.

§. XVIII.

Et ita hoc modo mutatis mutandis, obſervat
phœnomenis & indicationibus in ipſa cura ſe trude
tibus, per methodum curandi univerſalem & part
cularem, vel hunc caſum præfixum, vel ſimiles ali
B. C. D. me curaturum eſſe confido, & concludo: De
pro immenſa, quam mihi per totum vitæ meæ gen
exhibuit, paterna gratia, gratias humillime & devot
ſime eſſe peragendas, id quod facio, & faciam,
dum ſpiritus meos reget artus, & in ſe-
cula ſeculorum.

F I N I S.

